

श्रेयःश्रेयःसाधनं ॥ २ ॥ ज्ञानमेवपरागतिःहेज्ञानहेचिन्मात्रस्वरूप प्रत्यक्षितरेवपरागतिरित्यर्थः वापःदानं क्षेत्रेसत्त्वात्रे बीजमितिपाठेबीजमिवन्युत्पत्तिमितिसएवार्थः ॥ ३ ॥ किंकृतंनविनश्यतीत्यस्यैवोत्तरं प्रायेणाध्यायशेषः अधर्मेतिच्छेदः अभयंकृतंअभयंकरंदानंदत्वासंन्यासंकृत्वेत्यर्थः सिद्धिमोक्षंअनिवर्तनंस्थानं इदंचतुर्थप्रश्नस्योत्तरं ॥ ४ ॥ अभयंसर्वभूतेभ्योयोददातिनमभितःसदाऽभयंवर्तते ॥ ५ ॥ बुद्धिमान्आसंगशून्यः दुर्बुद्धिर्मनसाविषयसंगवान् ॥ ६ ॥ श्लिष्यतेआलिङ्गति तङ्गार्षः पर्णवत्पर्णमिव ॥ ७ ॥ कारणाफलदानात्मिकाक्रियातन्निर्वच्यपेक्षी समभियद्यतेफलंप्राप्नोति ततोऽधर्मात् कर्ता कर्तृत्वाभिमानी ॥ ८ ॥ नभियंतेकर्मफलैर्नक्लिश्यंति तेषांकर्माश्लेषात् कस्तर्हिभियतेऽतआह बुद्धीति नबुध्यतेदुश्चेष्टितमितिशेषः ॥ ९ ॥ १० ॥ यथानद्यांबद्धःसेतुर्नैवसीदति स्नातःपुष्टिकरोति एवंअस

जनकउवाच किंश्रेयःकागतिर्ब्रह्मकिंकृतंनविनश्यति ॥ क्वगतोनिनिवर्तेतन्मेब्रूहिमहामते ॥ २ ॥ पराशरउवाच असंगःश्रेयसोमूलंज्ञानंज्ञानगतिःपरा ॥ चीर्णतपोनप्रणश्येद्वापःक्षेत्रेननश्यति ॥ ३ ॥ छित्वाऽधर्ममयंपाशंयदाधर्मभिरज्यते ॥ दत्त्वाभयकृतंदानंतदासिद्धिमवाप्नुते ॥ ४ ॥ योददातिसहस्राणिगवामश्वशतानिच ॥ अभयंसर्वभूतेभ्यःसदातमभिवर्तते ॥ ५ ॥ वसन्विषयमध्येपिनवसत्येवबुद्धिमान् ॥ संवसत्येवदुर्बुद्धिरसत्सुविषयेष्वपि ॥ ६ ॥ नाधर्मःश्लिष्यतेप्राज्ञंपयःपुष्करपर्णवत् ॥ अप्राज्ञमधिकंपापंश्लिष्यतेजतुकाष्ठवत् ॥ ७ ॥ नाधर्मःकारणापेक्षीकर्तारमभिमुंचति ॥ कर्ताखलुयथाकालंततः समभियपद्यते ॥ ८ ॥ नभियंतेकृतात्मानआत्मप्रत्ययदर्शिनः ॥ बुद्धिकर्मैर्द्रियाणांहिप्रमत्तोयोनबुध्यते ॥ शुभाशुभेप्रसक्तात्माप्राप्नोतिसुमहद्भयं ॥ ९ ॥ वीतरागोजितक्रोधःसम्यग्भवतियःसदा ॥ विषयेवर्तमानोपिनसपापेनयुज्यते ॥ १० ॥ मर्यादायांधर्मसेतुर्निवद्धोनैवसीदति ॥ पुष्टस्नोतइवासक्तःस्फोटोभवति संचयः ॥ ११ ॥ यथाभानुगतंतेजोमणिःशुद्धःसमाधिना ॥ आदत्तेराजशार्दूलतथायोगःप्रवर्तते ॥ १२ ॥ यथातिलानामिहुण्यसंश्रयात्पृथक्पृथग्यातिगुणोतिसौम्यतां ॥ तथानराणांतुविभावितात्मनांयथाश्रयंसत्वगुणःप्रवर्तते ॥ १३ ॥ जहातिदारांश्रजहातिसंपदःपदंचयानंविविधाश्रसत्क्रियाः ॥ त्रिविष्टपेजातमतिर्यदानरस्तदास्यबुद्धिर्विषयेषुभिद्यते ॥ १४ ॥ प्रसक्तबुद्धिर्विषयेषुयोनरोनबुध्यतेत्यात्महितंकथंचन ॥ ससर्वभावानुगतेनचेतसानृपामिषेणैवज्ञषोविकृष्यते ॥ १५ ॥ संघातवन्मर्त्यलोकःपरस्परमपाश्रितः ॥ कदलीगर्भनिःसारोनौरिवाप्सुनिमज्जति ॥ १६ ॥

क्तःधर्मएवसेतुर्थस्यसः मर्यादायांबद्धोनैवसीदति संचयस्तपोवृद्धिश्चस्फीताभवतीत्यर्थः ॥ ११ ॥ समाधिनानियमेनदृष्टांते दार्ष्टान्तिकेतुसमाधिनाध्यानेन यथामणिःसौरंतेजआदत्तेएवंजीवोब्रह्मभावमादत्ते मणिद्वारावन्हेरिवयोगद्वाराब्रह्मभावाभिव्यक्तिर्भवतीत्यर्थः ॥ १२ ॥ सौम्यतांरम्यतांयथाश्रयंपुनःपुनर्वसिनाभ्यासाद्वहुलंतदभावेऽल्पःसत्वगुणःप्रवर्तते ॥ १३ ॥ भिद्यतेशब्दादिभ्योव्याढताभवति ॥ १४ ॥ आमिषेणबडिशगर्भितेन ज्ञषोमरस्यः ॥ १५ ॥ संघातवद्देहंद्रियादिसमुदायवत् मर्त्यलोकःस्त्रीपुत्रपश्वादिसमुदायः अपाश्रितःउपकारकः ॥ १६ ॥